

1 Sukhbaatar

Sukhbaatar je mladý muž z **Mongolska**, který se nechal zlákat nabídkou **práce v továrně v České republice**. Práce v zahraničí znamenala **výdělek** v Mongolsku nedosažitelný. Pracovní agentura, která nabízela zprostředkování práce, se zavázala, že zajistí všechny potřebné dokumenty, pracovní místo i ubytování. Na vysoké poplatky za zprostředkování práce, které agentura požadovala, si musel vypůjčit od příbuzných. Zprostředkovatelé jej ale ujišťovali, že na splacení dluhu si v Česku vydělá během několika měsíců.

Krátce po příjezdu se však ukázalo, že skutečnost se od slibů výrazně liší. Náročná práce, přesčasy a velmi špatné podmínky na ubytovně byly pouze první z mnoha nemilých překvapení. Když se po měsíci musel **přestěhovat na jinou ubytovnu**, netušil, že se jedná o podvodné jednání ze strany zprostředkovatelů práce. Nikdo z nich mu neřekl, že **změnu ubytování musí nahlásit na příslušném úřadě, jinak se jeho pobyt v ČR stane nelegálním**. Když se to dozvěděl, bylo již na nápravu pozdě. Z práce v továrně musel odejít a pracovníci zprostředkovatelské agentury jej donutili přijmout **jinou práci – na černo, za poloviční mzdu**. Cenu za ubytovnu mu zvýšili, takže mu z platu na konci měsíce skoro nic nezbylo. O splacení dluhu nemůže být ani řeč. Protože ale nezná češtinu, je odkázaný na to, co mu kdo poradí, nebo přeloží – a na policii jít nechce, bojí se, že jej jako migranta a pracovníka, který je v zemi nelegálně, **pošlou zpět** do Mongolska. Zpátky doma by se přitom musel před příbuznými propadnout hanbou – bez peněz a s nesplacným dluhem. Tak stále pracuje a věří, že se situace nějak zlepší. Zatím tomu však nic nenasvědčuje.

Migrant, který pobývá na území nelegálně

*„Nelegální migrant“ je sporné spojení, člověk sám o sobě nemůže být nelegální, může jen **být někde nelegálně**. To znamená, že tato osoba **bez platného víza či povolení k pobytu**, tj. bez povolení státu vstoupí na jeho území. Tyto osoby mohou být **vyhoštěny**, neboť porušily cizinecký zákon.*

(Bez povolení či víza mohou vstoupit na území státu pouze žadatelé o azyl. Těm je vízum „odpuštěno“ protože potřebují ochranu a není pro ně často možné na vydání víza čekat. Musí ale po vstupu na území státu zažádat o azyl a prokázat, že jsou pronásledováni (či že byli v jejich zemi původu v ohrožení života).

Pracovní povolení

Aby mohli cizí státní příslušníci v Česku legálně pracovat, musí získat vízum k pobytu za účelem zaměstnání (či povolení ke krátkodobému nebo dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání) a pracovní povolení.

*Občané Evropské unie a Švýcarska a jejich rodinní příslušníci (a občané dalších zemí Evropského hospodářského prostoru, jako je Lichtenštejnsko, Norsko a Island) a cizinci, kteří mají v ČR trvalý pobyt, pracovní povolení nepotřebují. Všichni ostatní cizinci **pracovní povolení mít musí a zaměstnavatel může cizince umísťovat pouze na ta místa, která nelze vzhledem k žádané kvalifikaci či nedostatku českých uchazečů obsadit.***

2 Ruslana

Ruslana pochází z **Ukrajiny**, je jí 35 let a žije v **České republice** se svou čtrnáctiletou dcerou. Žije zde **již 15 let**, od roku 2008 **má trvalý pobyt**. Ve své vlasti studovala pedagogiku na univerzitě a chtěla se stát učitelkou. Pak však zemřel její otec a ona musela školu přerušit, aby začala vydělávat a pomohla **uživit rodinu**. Peníze, které si mohla jako pomocnice na poště nebo prodavačka vydělat, pro uživení rodiny vůbec nestačily.

Rozhodla se tedy školu úplně přerušit a zkusit hledat práci někde v zahraničí. Její volba padla na Českou republiku. Stejně jako velká část Ukrajinců se i ona rozhodla kvůli geografické, jazykové a kulturní **blízkosti** obou zemí a také díky tomu, že v jejím městě bylo několik lidí, kteří měli s prací v ČR **zkušenost**. Vyřídila si tedy dokumenty, díky doporučení našla brzy zaměstnání – úklid ve velkém hotelu v Praze a odjela do ČR. Ruslana byla velmi šťastná. Z malého města se ocitla ze dne na den ve velkoměstě, vydělávala na ukrajinské poměry nadprůměrnou mzdu, byla nezávislá a dokázala finančně podporovat svou rodinu na Ukrajině.

V zaměstnání se seznámila se svým přítelem, který byl rovněž cizinec. Po čase otěhotněla a narodilo se jí miminko. Ruslaně se vedlo dobře, a dokonce **založila vlastní firmu**, která zprostředkovává úklidové služby. V ČR má svůj domov, její dcera mluví česky líp než ukrajinsky, má tu školu a kamarády a Ruslana zde chce zůstat právě kvůli ní.

*Paní Ruslana je z Ukrajiny, která není součástí EU. Proto přicestovala do ČR na **vízum k pobytu nad 90 dní za účelem zaměstnání**¹ – aby jej získala, musela na českou ambasádu v Kyjevě doložit mnoho dokumentů (viz tabulka Sukhbataar) a mít předjednané pracovní místo, které se nedaří obsadit pracovníky z ČR nebo EU.*

*Vízum k pobytu nad 90 dní platí maximálně rok, takže poté zažádala o **povolení k dlouhodobému pobytu**, které je potřeba pravidelně obnovovat. Poté, co měla v ČR alespoň 5 let tento **dlouhodobý pobyt**, zažádala o **trvalý pobyt** (z dlouhodobého pobytu je možno získat po 5ti letech pobyt trvalý) - k jeho získání musela také doložit určité dokumenty (viz tabulka 2 Ruslana) a složit zkoušku z českého jazyka na úrovni A1.*

*Trvalý pobyt je pro cizince výhodný - osoby s **trvalým pobytem** získají téměř všechna práva (ale i povinnosti) jako občan ČR². Jsou například zařazeni do systému **veřejného zdravotního pojištění**. Mohou také v ČR **pracovat bez povolení k zaměstnání** a jsou pro ně **dostupná všechna pracovní***

¹ Od 11. června mohou Ukrajinci, kteří mají biometrické pasy, cestovat do zemí EU **bez víz, a to na dobu do 90 dnů**. A to jako turisté, za rodinou, nebo za účelem podnikání. Bezvízový styk ale neznamená pro Ukrajince právo v zemích EU pracovat, stávající pravidla o zaměstnávání cizinců zůstávají v platnosti.

V případě, že cizinec chce pobývat v České republice déle než 3 měsíce, žádá o **vízum k pobytu nad 90 dnů**. Žádost se podává na zastupitelském úřadě České republiky v zahraničí¹. Účel pobytu, tedy např. zaměstnání, je pak ve vízu vyznačen.

Vízum k pobytu nad 90 dnů se uděluje s platností až na 1 rok. V praxi je ale často uděleno na dobu kratší, např. jen na 5 měsíců. Vízum k pobytu nad 90 dnů lze prodloužit, ovšem v praxi se tak moc neděje. Před skončením jeho platnosti má totiž cizinec právo požádat o **povolení k dlouhodobému pobytu**, což je vyšší status, který cizinci dává více práv.

² nemá volební právo a zůstávají mu navíc povinnosti vůči ministerstvu vnitra – např. prodlužovat si co pět let povolení k trvalému pobytu atd.

místa (až na ty, pro jejichž vykonávání je vyžadováno české občanství – například práce ve státní správě).

Z trvalého pobytu je pak po dalších 5ti letech možné žádat o české státní občanství. Na udělení státního občanství není nárok – Ministerstvo zkoumá každou žádost individuálně.

Zákonné podmínky pro udělení českého státního občanství:

- cizinec má **na území České republiky** trvalý pobyt nepřetržitě po dobu alespoň 5 let³ nebo oprávněný pobyt na území České republiky **alespoň 10 let**
- musí prokázat **znalost českého jazyka**
- musí prokázat základní **znalost ústavního systému České republiky** a základní **orientaci v kulturně-společenských, zeměpisných a historických realitách České republiky**
- v posledních 3 letech, které předcházejí dni podání žádosti, **neporušil závažným způsobem právní povinnosti**, platil veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, zaměstnanost, daně, cla, odvody a poplatky
- musí **prokázat výši a zdroje svých příjmů** (posuzuje se, zda cizinec z jím udávaných příjmů je schopen vyžít), nezávislost na státní sociální podpoře nebo na systému pomoci v hmotné nouzi

Může cizinec/cizinka získat občanství nebo trvalý pobyt na základě sňatku s občanem/občankou ČR?

Ne, sňatek sám o sobě není důvodem k udělení občanství České republiky, ani k povolení trvalého pobytu.

Dostávají děti narozené na území ČR automaticky české občanství?

Ne. Tento princip (v právníkové mluvě označovaný ius soli, česky právo země) dnes již platí jen v málo zemích (např. v USA). Častěji je používán princip zvaný ius sanguinis (česky právo krve), který uděluje občanství na základě občanství rodičů. To znamená, že dítě narozené na území ČR dostane české občanství pouze, pokud má české občanství alespoň jeden z jeho rodičů

³ (po dobu alespoň 3 let, jde-li o žadatele, který je občanem státu Evropské unie, Švýcarska nebo státu, který je smluvní stranou Dohody o evropském hospodářském prostoru)

3 Eliška

Eliška je studentka žurnalistiky, pochází z malé vesnice v Beskydech. Díky mezinárodní výměně mládeže se v Irsku seznámila s Američanem Chrisem. Zamilovali se do sebe a celý rok udržovali díky internetu **vztah na dálku**. Eliška se rozhodla, že si v USA najde na léto **pracovní stáž**, aby mohli být s Chrisem spolu a zároveň že tak získá cenné pracovní zkušenosti. Díky svým a Chrisovým společným známým skutečně našla firmu, která souhlasila, že ji na léto zaměstná a po pohovoru na americké ambasádě a poté, co sehnala všechny potřebné dokumenty, získala **tříměsíční pracovní vízum**. Teď se ale její stáž chýlí ke konci, a ačkoli žádala o **prodloužení pobytu**, bylo jí **zamítnuto**. Bude tedy muset na podzim USA **opustit**. Eliška je nešťastná a s Chrisem tak uvažují, že by se odstěhovali zpět do Evropy a společně zkusili štěstí v Irsku, v Dublinu. Firma, kde Chris pracuje, tam má totiž pobočku a získat práci by tam mohla i Eliška.

A co bude Eliška potřebovat, když bude chtít žít a pracovat v Dublinu?

*Jen průkaz totožnosti. V souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie/EHP má totiž každý státní příslušník ČR právo na pobyt v jiném členském státě EU (tzv. volný pohyb osob), což znamená, že každý občan Unie má **právo svobodně se pohybovat a pobývat** na území členských států EU. Občan ČR tak může vstupovat a pobývat a pracovat na území ostatních členských států EU bez zvláštních omezení, a to pouze na základě **platného cestovního dokladu nebo průkazu totožnosti** (jako cestovní doklad je tak možné použít občanský průkaz se strojově čitelnými údaji). Totéž platí pro občany EU v ČR.*

Právo volného pohybu osob může být omezeno pouze v případech odůvodněných veřejným pořádkem, veřejnou bezpečností nebo ochranou zdraví. Volný pohyb osob platí též pro státy Evropského hospodářského prostoru (Norsko, Island, Lichtenštejnsko) a Švýcarsko.

Je Eliška „ekonomický“ migrant?

*„**Ekonomický**“ migrant je pojem často užívaný médii. Není možné přesně určit kdo je a kdo není „ekonomický“ migrant! Migrant je osoba, která víceméně **dobrovolně**, bez život ohrožujících příčin, odchází do jiného státu. Často v očekávání zlepšení své životní úrovně, ekonomické situace (proto se často používá pojem „ekonomický“ migrant), ale i z důvodu vzdělání nebo z rodinných důvodů. (**Byl by Chris „ekonomický“ migrant, kdyby se přestěhoval s Eliškou do Irska nebo do ČR?**) Migrant nemá právo na vstup do nějaké země, pokud mu jej tato země neposkytne. Pokud ale naplní zákonem stanovené požadavky, může migrant obdržet vízum či povolení k pobytu.*

Co kdyby se Chris chtěl za Eliškou přestěhovat na dva měsíce do ČR, než si mu jeho firma vyřídí práci v Irsku?

*Pokud chce cizinec pobývat na území České republiky po dobu **kratší než 3 měsíce**, hovoříme o **krátkodobém pobytu**. Pro cizince ze státu, který má s ČR uzavřenu dohodu o bezvízovém styku je možný bez víza⁴.*

A kdyby byl Chris dejme tomu z Bolívie?

⁴ Přehled států, jejichž občané jsou při vstupu a pobytu na území České republiky **osvobozeni od vízové povinnosti**, je k dispozici na internetových stránkách Ministerstva vnitra.

http://www.mzv.cz/jnp/cz/informace_pro_cizince/kratkodobe_vizum/seznam_statu_jejichz_obcane_nepodleha_ji/index.html

Pro cizince ze států, pro které platí vízová povinnost⁵, je pobyt možný na **krátkodobé vízum do 90 dnů** (tzv. turistické vízum). Vízum k pobytu do 90 dnů uděluje zastupitelský úřad České republiky v zahraničí na žádost cizince, kterou je cizinec povinen podat osobně.

4 Nabil

Nabil uprchl spolu s manželkou, dvěma syny a dcerou ze syrského Aleppa před dvěma lety do sousedního Libanonu. „**Syny chtěli odvést do armády**, ale ani oni ani já jsme nechtěli, aby bojovali. Mě navíc **zajali ozbrojenci** a 18 dní mě **mučili** elektrickými šoky. Rodina pak musela zaplatit vysoké **výkupné**. **Bál jsem se o své děti**, tak jsme utekli,“ vysvětluje Nabil důvody, proč opustil Sýrii.

V sousední zemi čekal dva roky na to, jestli se situace nezlepší. „Jenže pořád **padají bomby a střílí se**,“ popisuje Nabil situaci v Sýrii. Pak se začala zhoršovat situace i v Libanonu, kde je nyní každý čtvrtý člověk Syřan. „Libanonská policie začala dělat razie a chtěli nás **poslat zpátky do Sýrie**, a tak jsme utekli. Teď už jsme pět měsíců na cestě,“ říká Nabil.

Nejdříve utekli do **Turecka** a odtud přes moře na **řecký** ostrov Simi. „Každý jsme museli zaplatit 1 500 dolarů pašerákům. Jen nejmenší dcera neplatila. Na malé lodi se nás mačkalo 65,“ líčí Nabil. Z Řecka pak pokračovali do **Makedonie**. „Dcera na cestě onemocněla, ale makedonská policie nás nenechala jít do nemocnice s tím, že okamžitě musíme nasednout do vlaku. Hodinu před půlnocí jsme vysedli před hranicí se Srbskem,“ popisuje cestu přes Makedonii Nabil a dodává, že hranici se Srbskem překonali pěšky.

Teď už je Nabil měsíc v azylovém centru **v Bělehradě v Srbsku**. **Čeká na rozhodnutí, zda mu bude udělen azyl**. „Chci tady zůstat. Toužím hlavně po svobodě a po tom, aby moje děti chodily do školy,“ tvrdí Nabil. „Teď potřebuji hlavně, abych tady mohl začít pracovat a třeba i rozjet vlastní podnikání. Já, synové i dcera už se učíme srbsky,“ říká.

*Člověk, který prchá (kvůli pronásledování či ozbrojenému konfliktu), často nemá doklady. **Může proto vstoupit na území jiného státu bez dokladů, protože tak činí ve snaze zachránit si život. Ale v okamžiku, kdy se dostane do první bezpečné země, by se měl přihlásit úřadům a neprodleně požádat o mezinárodní ochranu – azyl. Úřady by jej zase měly identifikovat a zavést do systému, aby se v zemi nepohybovaly nezaregistrované osoby.***

Žadatel o azyl (žadatel o mezinárodní ochranu)

*Člověk, který o sobě **tvrdí, že je uprchlík** a žádá mezinárodní ochranu před pronásledováním nebo nebezpečím, které mu hrozí v zemi původu. Ne každý žadatel je tedy nakonec uznán uprchlíkem. **Žadatel je pouze osoba, která o mezinárodní ochranu požádala, přičemž o udělení statusu uprchlíka bude teprve rozhodnuto. Pokud je azylový systém rychlý, spravedlivý a účinný, každý žadatel, který je uprchlíkem, status uprchlíka a mezinárodní ochranu získá, zatímco ti, kteří na mezinárodní ochranu nárok nemají, z ní nemohou těžit.***

*Ti, kterým **není** mezinárodní ochrana udělena, musí odejít/mohou být **vráceni** do země původu.*

⁵ Seznam států, jejichž občané **podléhají vízové povinnosti**

http://www.mzv.cz/jnp/cz/informace_pro_cizince/kratkodobe_vizum/seznam_statu_jejichz_obcane_podlehaji/index.html

Co je to doplňková ochrana?

*V případě náhlého masového uprchlictví, které vyvolají například konflikty, etnické čistky apod., není možné žádosti o azyl posuzovat jednotlivě, systém je přehlcený žádostmi. Proto bývá členům celé skupiny (například Syřanům) udělována spíše **doplňková ochrana**, která je dočasná – do doby, než nebezpečí, např. válečný konflikt, pomine. Nyní v ČR například platí dva roky - a pokud do té doby konflikt pomine, tak se osoby, které dostaly doplňkovou ochranu, musí vrátit do své země původu.*

4 Kelmende

V Kosovu je těžké něčeho dosáhnout, pokud člověk nemá dobré vztahy s **mafii** nebo není přímo její součástí. Objevují se i zprávy, že s mafii je provázána i velká část politiků. Většinou mladí lidé, chudí, bez naděje, kteří už nevidí ve své rodné zemi budoucnost, se snaží **hledat práci a lepší život** za hranicemi.

Kelmende a její manžel žijí v domě manželových rodičů ve vesnici blízko Vučitrnu. Kelmende sní o tom, že se stane kadeřnicí, a její manžel doufá, že jednou bude vydělávat víc, než co vydělává teď, jako ilegální taxikář. V lednu slyšeli v televizi **zprávu**, že v Německu **hledají zahraniční pracovníky a přijímají uprchlíky**. Půjčili si tedy 3000 eur a s vidinou lépe placené práce a lepšího života odešli.

Nedostatek ekonomické prosperity ale není dostatečným důvodem pro udělení azylu a Německo je v tomto ohledu velmi přísné. Ročně zažádá v Německu o azyl až 30 000 Kosovanů. Jejich sny skončily před pár týdny. Po několika měsících v Německu byla jejich **žádost zamítnuta** a museli zemi opět **opustit** a Kelmende a její manžel tak nyní jsou, jako mnozí další, zpět ve Vučitrnu. Alespoň trochu se na ně ale usmálo štěstí, Kelmende se právě připravuje na pohovor k práci v mezinárodní firmě.

Žadatel o azyl (žadatel o mezinárodní ochranu)

*Člověk, který o sobě **tvrdí, že je uprchlík** a žádá mezinárodní ochranu před pronásledováním nebo nebezpečím, které mu hrozí v zemi původu. Ne každý žadatel je tedy nakonec uznán uprchlíkem. **Žadatel je pouze osoba, která o mezinárodní ochranu požádala, přičemž o udělení statusu uprchlíka bude teprve rozhodnuto.** Pokud je azylový systém rychlý, spravedlivý a účinný, každý žadatel, který je uprchlíkem, status uprchlíka a mezinárodní ochranu získá, zatímco ti, kteří na mezinárodní ochranu nárok nemají, z ní nemohou těžit.*

*Ti, kterým **není mezinárodní ochrana udělena, musí odejít/mohou být vráceni** do země původu.*

Co je to azyl?

*Je to **ochranný pobyt**, který stát poskytuje státnímu příslušníku jiné země (nebo osobě bez státní příslušnosti) v souvislosti s jejím pronásledováním (zpravidla z politických důvodů).*

*O azyl žádají i osoby, které přichází kvůli své špatné ekonomické situaci. Každou žádost o azyl proto v příjmové zemi individuálně prověřují a posuzují. Každý žadatel o ochranu by měl být **schopný prokázat, že jeho strach je oprávněný.***

5 Hanna a Yauhen

V roce 2011 se Hanna a Yauhen zapojili v **Bělorusku do demonstrací proti prezidentovi Lukašenkovi**. Hanně bylo tehdy 18 let, Yauhenovi o tři roky více. Běloruskem v té době otřásaly **protesty proti dlouhodobému porušování lidských práv a základních svobod** a mnoho lidí začalo volat po změně režimu. Hanna s Yauhenem se zúčastnili i protestu, ten byl ovšem brzy přerušen brutálním zásahem policie a mnoho účastníků bylo zadrženo. Stejně tak i Hanna s Yauhenem. Se **zadržením a výslechy** začaly i výhrůžky a nátlak. Mladému páru bylo **vyhrožováno vězením, násilím**. Poté, co Yauhena kvůli jeho účasti na protestech **vyhodili ze studia geologie** na univerzitě, se tehdy čerství novomanželé rozhodli opustit zemi. Získali pod záminkou svatební cesty **turistické vízum do České republiky** a po příletu do Prahy okamžitě **požádali o azyl**. Přivést si s sebou nemohli téměř nic, jen všechny důležité **doklady a důkazy o pronásledování** ze strachu před objevením schovali do oblečení, které měli zrovna v tu chvíli na sobě. V České republice nikoho neznali a první měsíce pro ně byly velmi tvrdou zkouškou. Především pak jedenáctiměsíční **čekání na rozhodnutí o udělení/neudělení azylu** v náročných podmínkách uprchlického tábora v Kostelci nad Orlicí. Nakonec jim však byl **udělen azyl** a nyní žijí v Praze.

Uprchlík (=azylant)

Osoba, která utekla ze své původní země před válkou či před životu nebezpečným pronásledováním z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Je to tedy člověk, kterému v případě návratu do země svého původu hrozí trest smrti, mučení, jiné nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, dále ten, kdo by se návratem do vlasti ocitl ve vážném ohrožení života nebo lidské důstojnosti za mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

Má tak nárok na určitou ochranu. Tedy když je určitá osoba uznána jako uprchlík, pak má stát, ve kterém osoba požádala o azyl, povinnost tuto osobu přijmout a pomoci jí se začleněním do společnosti. Uprchlík by neměl být navrácen tam, kde mu z důvodů, pro které je uprchlíkem, hrozí nebezpečí ohrožení života či svobody.

Jaké jsou práva a povinnosti azylanta?

Azylant má podle zákona o azylu **stejná práva a povinnosti jako český občan** s výjimkou práva volebního a branné povinnosti. To znamená, že azylant **může pracovat** či být evidován na úřadu práce, **může studovat, podnikat** a podstupovat jakékoliv právní úkony. Na druhé straně musí stejně jako čeští občané **platit daně, zdravotní pojištění a nést odpovědnost za jakékoliv protiprávní jednání**.

*Aby se azylant mohl začlenit do české společnosti co nejdříve a co nejsnadněji, existuje státní **integrační program**, v jehož rámci by měl být azylantovi nabídnut bezplatný kurz českého jazyka a pomoc zajistit bydlení⁶.*

*Úmluva o právním postavení uprchlíků obsahuje **práva potřebná pro úspěšnou integraci**. Patří mezi*

⁶ Nejen na sociálních sítích se šíří zpráva o tom, že „kapesné migrantů v ČR dosahuje výše 21.000,- Kč“. Kolik je na tom pravdy?

Žadatel o mezinárodní ochranu (azyl) v přijímacím středisku má nárok na kapesné ve výši 30,-/den.

V pobytovém středisku dostává žadatel o udělení mezinárodní ochrany namísto stravy (v pobytových střediscích není žadatelům o azyl poskytována strava, vaří si sami) částku ve výši životního minima, např. pro jednotlivce 3 410 Kč / měsíc.

Pokud má žadatel o udělení mezinárodní ochrany vlastní finanční prostředky, které převyšují částku životního minima, musí v přijímacím středisku hradit stravu (112 Kč za den) a ubytování (130 Kč za den), případně v pobytovém středisku musí hradit ubytování (130 Kč za den) a současně mu není vyplácen příspěvek na stravu. Je-li azyl udělen, pak tito držitelé mezinárodní ochrany mají z hlediska sociálního zabezpečení (pomoc v hmotné nouzi, státní sociální podpora, podpora v nezaměstnanosti) stejná práva a povinnosti jako osoby s trvalým pobytem na území České republiky/jako kterýkoli občan ČR

<http://manipulatori.cz/hoax-kapesne-pro-migranty-21000-kc/>

ně mj. svoboda pohybu, přístup ke vzdělání a na trh práce, přístup ke státní sociální pomoci, možnost nabývat majetku a – z dlouhodobého hlediska – i možnost získání občanství.

6 Heléne

Heléne pochází z Paříže. Vystudovala učitelství a rozhodla se, že než se usadí, tak chce **zkusit život v zahraničí** a **poznat rodnou zemi jejího dědečka**, který pochází z Česka. Po roce 1948, kdy převzali moc komunisté, ale uprchl do Francie, protože se zapojil do politických protestů a hrozilo mu zatčení a vězení. Heléne se tedy po studiích přestěhovala do **České republiky**. Žije v Brně, učí francouzštinu a pro několik kaváren peče francouzské koláče a jiné sladkosti. Do Francie by se ráda vrátila, ale až za několik let, zatím se snaží naučit česky a velmi se zajímá o moravské písničky a tance, ráda chodí na festivaly a vystoupení folklórních souborů.

*V souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie/EHP má každý státní příslušník ČR právo na pobyt v jiném členském státě EU (tzv. volný pohyb osob) a každý občan Unie má **právo svobodně se pohybovat a pobývat** na území členských států EU.*

*Občan ČR tak může vstupovat a pobývat a pracovat na území ostatních členských států EU bez zvláštních omezení, a to pouze na základě **platného cestovního dokladu nebo průkazu totožnosti** (jako cestovní doklad je tak možné použít občanský průkaz se strojově čitelnými údaji) a totéž platí pro občany EU v ČR.*